

Udenrigsministeriet

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
-	-	Fiskeriafdelingen	22. maj 2019

SAMLENOTAT

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014
- *Delvis generel indstilling*
KOM (2018) 390 s. 2
-

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014

KOM (2018) 390

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. juli 2018. Ændringer er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til nyt finansielt instrument for den fælles fiskeripolitik og EU's maritime politik for perioden 2021-2027: Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF). Forslaget er fremsat som led i forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme (MFF) 2021-2027. Det nye finansielle instrument afløser EHFF for perioden 2014-2020. Fonden har til formål at målrette finansiering fra EU's budget til at støtte den fælles fiskeripolitik, herunder dataindsamling og fiskerikontrol, EU's havpolitik og EU's internationale forpligtelser inden for havforvaltning.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2018) 390 af 12. juni 2018 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014. Forslaget er oversendt i en dansk sprogversion den 15. juni 2018.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og vil skulle behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019 med henblik på delvis generel indstilling.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at etablere et finansielt instrument, der støtter opnåelse af de miljømæssige, økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige målsætninger i den fælles fiskeripolitik (CFP), at fremme gennemførelse af EU's havpolitik og at styrke international havforvaltning.

Da EHFF er det finansielle instrument til gennemførelse af den fælles fiskeripolitik, er nuværende muligheder for tilskud til fartøjer, beskyttelse af biodiversitet og marint miljø, akvakultur, fiskerikontrol, dataindsamling,

og marked i vidt omfang foreslået videreført. Forslaget indeholder visse forenklinger.

Forslaget er baseret på fire prioriteter:

1. Fremme af bæredygtigt fiskeri og bevarelse af havets biologiske ressourcer.
2. Bidrag til fødevarsikkerheden i Unionen gennem konkurrence- og bæredygtig akvakultur og konkurrenceprægede og bæredygtige markeder.
3. Vækst i bæredygtig blå økonomi og velstående kystsamfund.
4. Styrke den internationale havforvaltning og muliggøre sikre, rene og bæredygtigt forvaltede have.

Der er inden for de fire prioriteter beskrevet områder for støtte, som ligner de støtteområder, der findes i dag. Dog indgår ikke umiddelbart en henvisning til gennemførelse af projekter, der genopretter ferskvandsområder i overensstemmelse med vandrammedirektivet. Der er i højere grad fokus på effekter af støtten og på mulighed for at måle resultater gennem indikatorer, milepæle og mål.

EHFF vil skulle følge de regler, der fastlægges i et andet forordningsforslag¹, som omhandler fælles bestemmelser om strategisk planlægning og programmering, støtteberettigelse, overvågning, evaluering, regnskabsaflæggelse m.v. for i alt syv EU-fonde. Der fastlægges en strategisk ramme for syv EU-fonde, og der er krav om, at der udarbejdes en partnerskabsaftale mellem medlemsstaterne og Kommissionen om prioriteterne for anvendelse af fondene i den enkelte medlemsstat.

Det foreliggende forslag tager sigte på øget resultatorientering og på at forenkle gennemførelsen af EHFF. Det skal ske med en forenklet opbygning baseret på færre og bredere prioriteter på EU-niveau, hvorunder medlemsstaterne selv kan udvikle de relevante støtteordninger med tilhørende resultatindikatorer. Dog skal det ske under hensyntagen til en liste over ikke-støtteberettigede aktiviteter og begrænsninger på enkelte områder.

¹ KOM (2018) 375 final.

Generel ramme og principper for støtte under de 4 prioriteter

Forslaget er struktureret i to hovedområder med særskilt budget omhandlende henholdsvis delt forvaltning (86,5 pct.) og direkte forvaltning (13,5 pct.).

Ved delt forvaltning forstås forvaltning, der foregår i partnerskab mellem EU-Kommissionen og de enkelte medlemsstater på grundlag af et nationalt program godkendt af Kommissionen.

Ved direkte forvaltning forstås den støtte og finansiering, som varetages direkte af Kommissionen.

EU budgetmidler til delt forvaltning er fordelt årligt til medlemsstaterne. Heraf er der krav om, at mindst 15 pct. anvendes til dataindsamling og fiskerikontrol. Det adskiller sig fra i dag, hvor der er afsat en fast ramme til dataindsamling og fiskerikontrol. Der er loft på, hvor meget af den finansielle støtte, der kan anvendes til endeligt ophør med fiskeriaktiviteter (ophugningsstøtte) og ekstraordinært ophør af fiskeriaktiviteter (oplægning af fartøjer).

Kommissionen oplyser, at 30 pct. af EHFF's samlede finansielle ramme forventes at bidrage til klimamålene².

Størstedelen af fonden udmøntes i nationale programmer, som udarbejdes af medlemsstaterne. De nationale programmer beskriver, hvilke udfordringer der skal adresseres med fondens midler og sætter målsætninger for indsatsen. De nationale programmer skal godkendes af Kommissionen. Der fastlægges i forordningen krav om indhold i de nationale programmer. Kravene skal supplere de krav om programmering, der fremgår af forordningen om de fælles bestemmelser. Der skal blandt andet udarbejdes en analyse af situationen med hensyn til styrker, svagheder, muligheder og trusler (SWOT) og en handlingsplan for kystfiskeri af mindre omfang.

Støtte under delt forvaltning

I overensstemmelse med forordning 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen) er finansiell støtte til medlemsstaterne betinget af, at støttemodtagere ikke har begået alvorlige overtrædelser i henhold til den fælles fiskeripolitik regler eller været involveret i IUU³ fiskeri. Ansøgninger er også uantagelige, hvis støttemodtager har begået alvorlige overtrædelser under anden lovgivning vedtaget af Europa-

² Med henvisning til Parisaftalen og FN's mål for bæredygtig udvikling.

³ Ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri.

Parlamentet og Rådet. Forslaget omfatter også, at ansøgninger om støtte vedrørende akvakultur er uantagelige, hvis støttemodtageren har begået overtrædelser af artikel 3 og 4 i direktivet om strafferetlig beskyttelse af miljøet (2008/99/EC). Endvidere er der i forslaget bestemmelser om, at ansøgninger er uantagelige hvis støttemodtager har begået svig.

Støttemodtager skal opfylde betingelserne for antagelighed i hele projektets gennemførelsesperiode og i en periode på 5 år efter den endelige betaling til støttemodtageren.

Der indgår en liste over aktiviteter, der aldrig vil være støtteberettigede under EHFF uanset hvilket projekt, de indgår i. De ikke-støtteberettigede udgifter omhandler navnlig projekter, der øger et fiskerfartøjs fiskerikapacitet, eller som støtter et fiskerfartøjs evne til at spore fisk, bygning og erhvervelse af fiskerfartøjer eller indførsel af fiskerfartøjer, medmindre andet er fastsat i forordningen, undersøgende fiskeri og visse investeringer om bord på fiskerfartøjer.

Fremme af bæredygtigt fiskeri og bevarelse af havets biologiske ressourcer

Generelt gælder det for støtte til fremme af bæredygtigt fiskeri og bevarelse af havets biologiske ressourcer, at den skal bidrage til opnåelse af miljømæssige, økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige målsætninger i den fælles fiskeripolitik. Støttelighederne gælder også for indlandsfiskeri, med undtagelse af støtte til ophugning og oplægning. Der er desuden krav til udarbejdelse af en handlingsplan for kystfiskeri af mindre omfang, som skal være en del af det nationale program. Kystfiskeri af mindre omfang er i forslaget defineret som fiskeri, der udøves af fiskerfartøjer med en længde overalt på under 12 meter, som ikke anvender trukne redskaber.

Der indgår derudover særlige støtteområder, herunder om støtte til yngre fiskeres førstegangsetablering, støtte til permanent ophør og ekstraordinært ophør med fiskeriaktivitet.

For så vidt angår de særlige regler for støtte til kontrol og håndhævelse kan EHFF støtte udvikling og gennemførelse af EU's kontrolforordning på fiskeriområdet. Der kan endvidere også ydes støtte til maritim overvågning og til det europæiske samarbejde om kystvagtsfunktioner. Som undtagelse fra reglen om, at EHFF ikke støtter opfyldelse af krav fastlagt i EU- eller national ret, kan der ydes støtte til anskaffelse og installation på fartøjer af nødvendige komponenter til obligatoriske fartøjssporings- og elektroniske indberetningssystemer, der anvendes til kontrolformål, dog kun for fartøjer til kystfiskeri af mindre omfang. Der kan også ydes støtte til

anskaffelse af installation på fartøjer af de nødvendige komponenter til obligatoriske elektroniske fjernovervågningssystemer.

Der vil også kunne ydes støtte til beskyttelse og genoprettelse af biodiversitet og økosystemer i hav- og kystområder, herunder i indre farvande. Støtten kan fx omfatte indsamling af marint affald, investering i modtagefaciliteter af marint affald i havne, tiltag i forbindelse med beskyttede havområder (herunder Natura 2000-områder) samt indsatser i overensstemmelse med havstrategidirektivet, habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Det bemærkes, at en direkte hjemmel til at støtte vandløbsrestaurering under vandrammedirektivet ikke er videreført i Kommissionens oprindelige forslag.

Bidrag til fødevarerikkerheden (akvakultur og forarbejdning)

EHFF kan støtte fremme af bæredygtig akvakultur, som er i overensstemmelse med flerårige nationale strategiplaner for udvikling af akvakultur. Støtte til produktive investeringer i akvakultur kan kun ydes gennem finansielle instrumenter (fx lån) og gennem InvestEU⁴. ”Produktive investeringer i akvakultur” er i forordningen defineret som investeringer i opførelse, udvidelse, modernisering eller udstyrelse af faciliteter til akvakulturproduktion.

EHFF kan endvidere støtte ordninger, der bidrager til opnåelse af målsætningerne i den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter og ordninger, der fremmer afsætning, kvalitet og merværdi af fiskevarer og akvakulturprodukter. Investeringer i forarbejdning af fiskevarer og akvakulturprodukter kan kun støttes gennem de finansielle instrumenter og gennem InvestEU.

Bæredygtig blå økonomi og velstående kystsamfund

EHFF kan støtte bæredygtig udvikling af lokalsamfund (via de såkaldte FLAG'er⁵). Med henblik på EHFF-støtte skal udarbejdelse af lokale udviklingsstrategier sikre, at lokalsamfundene drager fordel af mulighederne i den blå økonomi.

EHFF kan endvidere støtte indsamling, forvaltning og anvendelse af data til forbedring af kendskabet til havmiljøets tilstand med henblik på at opfylde overvågningskrav og krav til udpegning og forvaltning af områder i henhold til habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet⁶. Der kan også

⁴ InvestEU-fonden, vil yde EU-budgetgaranti til støtte for investeringer og adgang til finansiering i EU.

⁵ FLAG = Lokale fiskeriaktionsgrupper.

⁶ Direktiv 92/43/EØF (habitatdirektivet) og direktiv 2009/147/EF (fuglebeskyttelsesdirektivet).

støttes maritim fysisk planlægning og fremme af udveksling af data gennem det europæiske havobservations- og havdatanetværk (EMODnet).

Styrke den internationale havforvaltning samt muliggøre sikre, rene og bæredygtigt forvaltede have

EHFF kan støtte maritim overvågning, der bidrager til opnåelsen af målsætningerne i den fælles ramme for informationsudveksling (CISE⁷) og samarbejde mellem nationale myndigheders kystvagtsfunktioner. Denne støtte vil også kunne bidrage til udvikling og gennemførelse af EU's fiskerikontrolordning.

Regler for gennemførelse af delt forvaltning

Der er fastlagt maksimale EU-medfinansieringssatser for de specifikke områder for støtte. Tilskud under delt forvaltning består af dels en andel fra EU's budget og en andel, der finansieres direkte af medlemsstaterne. EU-medfinansieringssatsen fastlægger den maksimale andel fra EU's budget. For de fleste områder udgør EU-medfinansieringssatsen 75 pct. For permanent og ekstraordinært ophør med fiskeriaktiviteter er den lavere (50 pct.) og for fiskerikontrol og dataindsamlingsaktiviteter er den højere (85 pct.).

Der er endvidere fastsat lofter for graden af offentlig støtte til tilskudsmodtagere (støtteintensitet). Generelt er den maksimale støtteintensitet (tilskudsprocent) fastlagt til 50 pct. af projekters støtteberettigede udgifter, men der er en lang række undtagelser fra dette loft. Blandt andet er det foreslået, at støtte til projekter, der omhandler kystfiskeri af mindre omfang, støtte til kystvagtsamarbejde, viden om havene og systemer for udveksling af fiskerimuligheder mellem medlemsstater kan ydes med op til 100 pct. af de tilskudsberettigede udgifter. Projekter vedrørende landingsforpligtelse, sikkerhed og arbejdsmiljø ombord på fiskerfartøjer, akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiskeri og akvakulturvarer vil kunne støttes med op til 75 pct.

Kommissionen kan afbryde og suspendere hele eller dele af en medlemsstats betalingsanmodning i tilfælde af en medlemsstats manglende overholdelse af reglerne under den fælles fiskeripolitik som for eksempel kvoteforvaltning, kontrol med landingsforpligtelse og gennemførelse af fyldestgørende dataindsamling om fiskebestande. Medlemsstaterne skal foretage finansielle korrektioner over for støttemodtagere i tilfælde af manglende overholdelse af reglerne om antagelighed.

⁷ CISE = Common Information Sharing Environment.

Der fastlægges en overvågningsramme med ni fælles indikatorer, der skal sikre en effektiv vurdering af de fremskridt, der gøres inden for EHFF.

Den nærmere implementering af EHFF, f.eks. fastlæggelse af tilfælde af manglende overholdelse af den fælles fiskeripolitik, foreslås gennemført ved delegerede retsakter.

Støtte under direkte forvaltning

Under den del af EHFF, som ydes gennem direkte forvaltning, støttes gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, herunder rådgivende råd, dataindsamling og fiskerikontrol.

Der ydes også støtte til tiltag til gennemførelse af havstrategidirektivet, udvikling af blå økonomi, og international havforvaltning. Endvidere støtter EHFF fremme af maritim sikkerhed og overvågning, herunder samarbejder mellem kystvagter og bekæmpelse af kriminelle og ulovlige aktiviteter på havet.

Formandskabets kompromisforslag

Formandskabet har den 2. 13. og 14. maj 2019 udsendt et udkast til kompromisforslag. Følgende elementer, der medfører en række ændringer til den ovenfor angivne beskrivelse af Kommissionens forslag, kan særligt fremhæves:

- Forordningens titel ændres fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond til Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond.
- Bestemmelser om støtte til unge fiskeres erhvervelse af deres første fiskerfartøj udvides, så de ikke kun omfatter kystfiskere, men unge fiskere, der erhverver et fartøj eller en del af et fartøj med en længde på ikke over 24 meter.
- Det anføres specifikt, at der kan ydes støtte til genopretning af vandløb, der gennemføres i overensstemmelse med indsatsprogrammer i henhold til vandrammedirektivet. Det er endvidere tydeliggjort at støtteintensiteten er 100 pct.
- Det anføres, at der også kan gives støtte til indsamling og håndtering og anvendelse af data i overensstemmelse med havstrategidirektivet.
- Det er tydeliggjort, at støtte til indsamling, forvaltning og anvendelse af data til fiskeri også omfatter akvakultur.
- Der stilles ikke længere krav om en særskilt handlingsplan for kystfiskeri.
- Støtte til anskaffelse og installation på fartøjer af nødvendige komponenter til obligatoriske fartøjssporings- og elektroniske

- indberetningssystemer, der anvendes til kontrolformål, begrænses ikke til fartøjer, der udøver kystfiskeri af mindre omfang.
- Støttemuligheden til maritim overvågning og til det europæiske samarbejde om kystvagtsfunktioner fjernes.
 - Kravet om, at tilskud til produktive investeringer i akvakultur kun kan ske gennem finansielle instrumenter fjernes, og et tilsvarende krav for tilskud til forarbejdning fjernes for små og mellemstore virksomheder.
 - Der foreslås en generel EU-medfinansieringssats på 80 pct. med undtagelse af støtte til områder i den yderste periferi som foreslås at være 100 pct.
 - Der foreslås visse forøgelse i de maksimale støttesatser. Eksempelvis vil foranstaltninger, der gennemføres af producentorganisationer, sammenslutning af producentorganisationer eller brancheorganisationer kunne opnå støtte på 75 pct., og støtte til innovationsprojekter kan udgøre op til 60 pct. Endelig vil driftsudgifter til FLAG kunne støttes med 100 pct.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg, der er ledende udvalg, vedtog sin betænkning den 7. marts 2019. Betænkningen er godkendt på Europa-Parlamentets plenarforsamling den 4. april 2019. Blandt hovedelementerne i Europa-Parlamentets udtalelse kan fremhæves:

- Forordningens titel ændres fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond til Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond.
- Finansieringsrammen foreslås sat op til ca. 6,9 mia. euro (ca. 51,4 mia. kr.) i faste 2018-priser, dvs. ca. 7,7 mia. euro (ca. 57,4 mia. kr.) i løbende priser.
- Mindst 25 pct. af den finansielle støtte fra EU, der er tildelt pr. medlemsstat, tildeles til beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer i hav- og kystområder og viden om havene.
- Mindst 10 pct. af den finansielle støtte fra EU, der er tildelt pr. medlemsstat tildeles til besætningens sikkerhed, arbejds- og levevilkår, uddannelse, social dialog, færdigheder og beskæftigelse.
- Kravet om, at ansøgninger ikke antages for en nærmere bestemt periode indskrænkes fra alvorlige overtrædelser ”i henhold til anden lovgivning vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet” til kun at omfatte anden lovgivning vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik og Unionens miljøpolitik.

- I forbuddet mod at give støtte under EHFF til operationer, der øger et fiskerfartøjs fiskerikapacitet, eller som støtter erhvervelsen af udstyr, der øger et fiskerfartøjs evne til at spore fisk, undtages der fra operationer med henblik på at forbedre besætningens sikkerhed eller arbejds- eller levevilkår, forudsat at stigningen ligger inden for den grænse, som er tildelt den enkelte medlemsstat, uden at bringe balancen mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder i fare, og uden at det pågældende fiskerfartøjs evne til at fange fisk øges.
- I forbuddet mod at give støtte under EHFF ved overførsel af en virksomheds ejerskab undtages der fra overførsel af en virksomhed til unge fiskere eller unge akvakulturproducenter.
- Det fastsættes, at udskiftning eller modernisering af fiskerfartøjets hovedmotor eller hjælpemotor ikke kan ske med støtte fra EHFF, hvis det indebærer en forøgelse af effekten i kW.
- I kravet om, at der kan ydes støtte til unge kystfiskeres første erhvervelse af et fartøj, når fartøjet er mellem 5 og 30 år gammelt, fjernes alderskravet for fartøjet.
- Mulighederne for at yde støtte til midlertidig oplægning præciseres og udvides bl.a. så også medlemsstaternes hasteforanstaltninger omfattes (som tilfældet er i den nuværende EHFF). Desuden anføres det, at under naturkatastrofer og miljøhændelser kan der blandt andet også ydes støtte ved indstilling af fiskeriet af sundhedsmæssige årsager og forekomst af abnorm dødelighed blandt fiskeressourcerne. Tilbagevendende sæsonbetinget ophør af fiskeriaktiviteter tages ikke i betragtning.
- Det nævnes specifikt, at forordningen ikke blot kan støtte foranstaltninger til beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer i hav- og kystområder, herunder i indre farvande, men også i ferskvandsområder.
- Der nævnes mulighed for godtgørelsesordninger for skader på fangster forårsaget af pattedyr og fugle, der er beskyttet i henhold til habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet.
- Der kan ydes støtte til beskyttende jagt eller forvaltning af generende arter af dyreliv, der er til fare for opretholdelsen af et bæredygtigt niveau af fiskebestande.
- Det uddybes vedrørende fremme af bæredygtigt akvakultur, at EHFF kan støtte bæredygtigt akvakultur i saltvand og ferskvand, herunder akvakultur med lukkede systemer med recirkulering af vand og en øget akvakulturproduktion under hensyntagen til den økologiske bæreevne.
- Støtte til produktions- og afsætningsplaner nævnes specifikt.
- Det foreslås, at EHFF kan støtte oplagring af fiskevarer og akvakulturprodukter.

- Der foreslås supplerende undtagelser fra den generelle tilskudssats på 50 pct. Der foreslås 60 pct. for foranstaltninger, der gennemføres af modtagere af støtte til kollektive projekter og 75 pct. til foranstaltninger, der gennemføres af en brancheorganisation, en producentorganisation eller en sammenslutning af producentorganisationer.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

6. Gældende dansk ret

Administration af tilskud reguleres i dag i Lov om Hav- og Fiskerifonden jf. Lovbekendtgørelse nr. 19 af 4. januar 2017.

7. Konsekvenser

Forslaget vil have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, administrative og erhvervsøkonomiske konsekvenser samt evt. konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det vil være nødvendigt at udarbejde en ny Lov om Hav- og Fiskerifonden til erstatning af den gældende jf. Lovbekendtgørelse nr. 19 af 04/01/2017. Dertil kommer udarbejdelse af nye bekendtgørelser om støttemuligheder.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at få statsfinansielle og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget. Forslagets økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige finansielle ramme, som blev præsenteret 2. maj 2018.

Budgetrammen for EHFF 2021-2027 fastlægges inden for rammerne af Kommissionens forslag til EU's flerårige finansielle ramme (MFF) 2021-2027. Kommissionen lægger op til et samlet udgiftsniveau for forpligtelser for Den Europæiske Hav og Fiskerifond på ca. 5,4 mia. euro (ca. 40,6 mia. kr.) i faste 2018-priser, svarende til ca. 6,1 mia. euro (ca. 45,7 mia. kr.) i løbende priser. Idet Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget, svarer det til en dansk finansieringsandel på ca. 800 mio. kr. (2018-priser) samlet set.

Der lægges op til, at den samlede ramme for EHFF i perioden 2021-2027 reduceres med godt 1 mia. euro (ca. 7,8 mia. kr.) i forhold til indeværende

programperiode, svarende til en reduktion på godt 16 pct. i faste 2018-priser. Denne reduktion dækker over en tilsvarende forholdsmæssig reduktion af alle landeallokerede kuverter. Der lægges dermed op til en samlet ramme til Danmark i 2021-2027 på ca. 1,5 mia. kr. (2018-priser).

Udgiftsniveauerne for EHFF forhandles som led i Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027, som blev offentliggjort 2. maj 2018.

Hertil vil forslaget have afledte statsfinansielle konsekvenser gennem national medfinansiering af det nationale program for indsatsen.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Afhængig af udmøntningen af det danske program kan forslaget have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

Den faktiske påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark afhænger af den nationale udmøntning af EHFF. I forhold til den nuværende forordning om EHFF, vurderes Kommissionens oprindelige forslag at indebære en risiko for, at beskyttelsesniveauet påvirkes negativt. Formandskabets kompromisforslag forventes at påvirke beskyttelsesniveauet neutralt, idet der dermed fortsat vil være mulighed for at yde tilskud til beskyttelse og genopretning af marin biodiversitet, marine økosystemer og vandløbsrestaurering. Bidraget til klimamålsætninger vil ifølge Kommissionens forslag blive overvåget ved anvendelse af EU-klimamarkører.

8. Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) og § 7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje) er blevet hørt.

Danmarks Fiskeriforening Producentorganisation (DFPO) understregede, at det var vigtigt, at fonden bidrager til vækst og udvikling i fiskeriet. De forventede mål for forslaget virkede fornuftige. Så ambitiøse mål krævede dog, at der skete en betydelig forenkling, så de ordninger, der ville komme, blev enkle at ansøge og administrere. I den nuværende periode havde det været en tung proces at skulle igennem for at kunne anvende midlerne. DFPO så ingen reel forenkling i det foreliggende forslag. Foreningen konstaterede, at der var endnu større vægt på at dokumentere effekter af støtten og på mulighed for at måle resultater gennem indikatorer, milepæle og mål, ligesom medlemsstaten skal udarbejde en ”årlig performancerapport”. DFPO forudså stor risiko for,

at igangsætning af det kommende program også ville blive mindst et år forsinket. DFPO ville allerede nu foreslå, at Danmark overvejede en tilgang til forslaget, hvorefter støtteområderne kontrol og håndhævelse og indsamling og behandling af data til fiskeriforvaltning og videnskabelige formål udgår af fonden (eller får sin egen ramme), således at disse transferinger mellem Kommissionen og medlemsstaten kan ske efter nogle meget simple mekanismer baseret på, at medlemsstatens udgifter og dokumentation er effektiv og troværdig. DFPO fandt det vigtigt at sikre, at bestemmelser om ”antagelighed” bliver både transparente, proportionale og forståelige, når/hvis der fortsat skulle være regler om antagelighed. Konkret foresloges det, at reglerne om antagelighed implementeres, så de gælder til og med slutudbetaling for projektet. Kravet om at man skal være ”antagelig” 5 år efter projekt mv. er gennemført, ville ifølge foreningen give en urimelig og unødvendig usikkerhed. Endvidere foresloges det, at hele programmeringsdelen fra medlemsstaten til Kommissionen fjernes fra forslaget, og at det i stedet overlades til medlemsstaten at udarbejde og opstille de støtteområder, som medlemsstaten finder relevante – under hensyn til forordningens bestemmelse om støtte under henholdsvis delt og direkte og indirekte forvaltning. DFPO fandt, at denne tilgang ville kunne indebære forenkling og fokusering.

Med hensyn til specifikke støttemuligheder fremhævede DFPO bl.a. ønske om, at forbud mod støtte til nybygning af fartøjer blev fjernet, idet der blev henvist til, at der gennem nybygning skabes udvikling – særligt i forhold til støtte til yngre fiskere vurderedes forbuddet som mærkværdigt. DFPO fandt også, at der burde være støtte til undersøgende fiskeri med henvisning til, at såfremt man som fisker skulle igangsætte et fiskeri, som ikke i udgangspunktet var en rentabel forretning, krævede det et minimum af finansiel støtte, og samtidig henvistes der til, at Brexit kunne betyde, at man skulle afsøge nye fiskerimuligheder, og her kunne nye fiskerier være med til at underbygge udviklingen. DFPO understregede vigtigheden af bedre muligheder for støtte til yngre fiskere/generationsskifte end foreslået i Kommissionens forslag. DFPO ønskede en fjernelse af forbud mod at støtte forøgelse af fiskerikapacitet og forbedring af et fartøjs evne til at fange fisk, som blev anset for unødvendig. I forhold til støtte til udskiftning af motorer var foreningen enig i krav om mindre CO₂-udledning, men hvis man rådede over de nødvendige kW, var der ingen grund til kravet om ”uændret eller reduktion i kW”, idet der måtte henvises til de generelle bestemmelser om BT (bruttotonnage) og kW – dvs. at det ifølge DFPO burde være tilstrækkeligt, at medlemsstaten og det aktuelle segment var under de grænser, EU havde sat for kapacitet. Det blev understreget, at der var behov for at præcisere, at produktions- og

afsætningsplaner skulle være et eksplicit redskab som en del af EHFF. Tilsvarende lagde foreningen vægt på støttemuligheder til afsætning. Der ønskedes endvidere specifik henvisning til mulighed for støtte til kompensation for skader fra sæler og skarv. Endelig bemærkede DFPO, at man ikke ønskede, at der skulle være inkluderet støttemulighed for vandløbsrestaurering, og at man var kritisk over for midler til akvatisk fauna og flora. Med hensyn til støttesatser var det DFPO's opfattelse, at disse var differentierede på et uklart grundlag, hvorfor de enten burde strømlines eller som minimum begrundes. Det blev i den forbindelse anset for centralt, at støttesatsen under produktions- og afsætningsplaner blev bibeholdt på 75 pct.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) mente, at der var behov for en mere smidig administration af midlerne i EHFF både af hensyn til administration og tilskudsmodtagere. Det var et generelt problem også i andre lande, at ordningerne var svære at anvende. DPPO håbede, at myndighederne i det kommende arbejde ville lægge vægt på at der sker en forenkling af ordningerne. DPPO henviste i øvrigt generelt til bemærkninger fra det rådgivende råd for marked af 15. marts 2018 og efterfølgende af 27. februar 2019, hvori der var fokuseret særligt på behovet for forenkling. Endvidere var der blandt andet fokus på støttemuligheder til producentorganisationer, herunder vigtigheden af at fremhæve støtte til produktions- og afsætningsplaner. DPPO støttede DFPO's bemærkninger om specifikke støttemuligheder, herunder behov for at præcisere, at produktions- og afsætningsplaner skulle være et eksplicit redskab som en del af EHFF, samt at støttesatsen hertil blev bibeholdt på 75 pct. Endelig støttede foreningen bemærkningerne om videreførelse af midler til akvatisk fauna og flora, vandløbsrestaurering m.v., og støttesatser generelt.

Marine Ingredients Denmark (MID) lagde vægt på, at støtte til forarbejdning skulle være en del af forslaget, og bemærkede, at hvis fødevarerforsyning var en prioritet, så måtte man ikke glemme forarbejdningssektorens rolle. MID ønskede, at støtte til forarbejdningsvirksomheder ikke kun skulle gælde for små- og mellemstore virksomheder, hvilket reelt ville udelukke foreningens medlemmer i Danmark. MID bemærkede, at de danske fiskemelsfabrikker er store virksomheder med høj lokaltilknytning og beskæftigelse. Fabrikkerne modtager store mængder af de danske landinger af fisk og afskær, og ved ikke at inkludere foreningens medlemmer som støttemodtagere, ville de blive afskåret fra at modtage direkte støtte til investeringer i f.eks. bedre og mere miljørigtigt udstyr og anden ny teknologi. MID fandt, at kravet om direkte støtte udelukkende til små og mellemstore virksomheder skulle fjernes, at det burde være op til

medlemsstaterne selv at fastsætte prioriteter i udmøntningen af programmet.

Danish Seafood Association (DSA) understregede, at det var helt afgørende, at de administrative byrder forbundet med ordningerne bliver færre – både for myndigheder og for ansøgere. Der henvistes til, at ansøgnings- og dokumentationsprocedurerne er blevet ganske tunge og besværlige. Især var ordningerne ifølge DSA besværlige for mindre projekter, hvor formelle krav burde kunne reduceres og forenkles. DSA bemærkede, at der ville være en tendens til, at ansøgere ville afholde sig fra at søge alene på grund af de formelle krav, der ofte kunne forekomme uoverskuelige. DSA anbefalede, at forarbejdningssektoren tilgodeses for så vidt angår tilskud til nyudvikling og innovation, så fiskeindustrien kan fastholde og udbygge en stærk position i den globale konkurrence. Fokus burde ligge på optimale produktionsprocesser og –udstyr, værdiforøgelse og for biprodukter, udvikling af nye produkter samt teknologier, der sikrer kvaliteten og sikkerheden for hele værdikæden. DSA bemærkedes, at den danske fiskeindustri er inde i en stærk opkøbs- og konsolideringsproces, hvor virksomhederne bliver færre og større, og derfor så DSA gerne, at tilskud også kunne gives til andre (større) virksomheder end små og mellemstore virksomheder (SMV'er) - evt. til en lavere tilskudssats og evt. med en øvre grænse, hvorover tilskud var udelukket. Det svarede ifølge DSA til den måde, man tidligere indrettede programmer på. Endelig bemærkede DSA, at der i dansk sammenhæng er behov for, at dansk fiskeindustri integreres (mere) i programmerne, at administrationen for brugerne forenkles og smidiggøres, samt at der holdes fokus på tilskud til aktørerne i værdikæden. EU's rammeprogrammer for post 2020 fondene bør ifølge DSA indeholde et fundament, der muliggør og fremmer disse mål.

Dansk Akvakultur fandt, at støtteformen skal være op til de enkelte medlemsstater. Fiskerikontrol og dataindsamling burde ifølge foreningen ikke være en del af det almindelige støtteregime, men støttes på en anden, simplere måde. Endelig fandt foreningen, at støttemodtager burde kunne opnå op til 100 pct. i tilskud til innovative projekter med kollektiv nytte.

Foreningen for skånsomt kystfiskeri (FSK) vurderede, at det generelt ikke virkede særlig bæredygtigt eller i tråd med den vej, man burde gå med EU penge, at der kan købes alle former for fiskefartøjer med EU midler. Efter foreningens opfattelse burde man som minimum sikre sig, at det ikke kunne være bomtrawl. For at støtte den helt nødvendige omlægning til mere bæredygtigt og skånsomt fiskeri burde der ifølge FSK stilles miljø/naturkrav til fiskerfartøjet. FSK fandt, at man kun burde støtte køb

af fartøjer, der fisker naturskånsomt. FSK understregede, at var vigtigt at erkende, at de skånsomme fiskerier er mere brændstofeffektive end de trukne redskaber (på sammenlignelige arter). Der er ifølge foreningen en kæmpe gevinst ved omlægning til det skånsomme fiskeri. Der burde være penge til dette. Ligeledes burde der være mulighed for støtte til indkøb af pingere og kompensation for skader på fangsten forårsaget af sæler.

I forhold til støtte til motorudskiftning fandt FSK endvidere, at der burde være en særlig prioritering af hybrid motorer eller helt eldrevne motorer. FSK henviste til, at der allerede er kystbåde, der sejler på el. FSK fandt, at krav om en CO2-reduktion på 15 pct. ville være meget uambitiøst. Med hensyn til udstyr til fiskerikontrol lagde FSK vægt på, at små operatører skulle tilgodeses særligt og helst med 100 pct. støtte, hvis elektroniske fjernovervågningssystemer bliver påbudt. FSK hilste det velkomment, at støttesatsen til kystfiskeri kunne være op til 100 pct. I forhold til direkte forvaltning og støtte til EHFF til de rådgivende råds funktioner foreslog FSK, at der kunne ydes særlig støtte til små operatører eller små kystfiskerforeninger.

Dansk Amatørfiskerforening (DAFF) var generelt enig i forslaget, men fandt dog, at det på visse punkter kan forbedres. Således burde uantagelighed ikke kun gælde akvakultur, men alle støtteansøgere, der har overtrådt relevant lovgivning eller begået svig. Midlerne til FLAG burde forøges mere, specielt med henblik på at udvikle og bevare kystfiskerkulturen og at bevare, etablere eller udbygge lokale faciliteter for det skånsomme fiskeri og kystfiskerkulturens aktiviteter. De formelle krav til ansøgning, dokumentation og rapportering burde ifølge foreningen begrænses til, hvad der er absolut nødvendigt for en rimelig og retfærdig administration af ordningen. DAFF fandt, at ordningen i videst muligt omfang burde tilgodese skånsomt fiskeri bedømt på såvel kortsigtet som langsigtet påvirkning af flora, fauna og miljø. Specielt burde ordningen støtte tiltag for øget energieffektivitet og anvendelse af vedvarende energi. Ifølge DAFF burde støtte til beskyttende jagt eller forvaltning af generende arter af dyreliv, der er til fare for opretholdelsen af et bæredygtigt niveau af fiskebestande også kunne gives. DAFF fangst, at 100 pct. tilskud bør undgås, da der er stor risiko for at EHFF midlernes økonomiske effektivitet forringes, når der ikke er en vis egenfinansiering. Det foresloges derfor, at den maksimale tilskudsprocent sættes til 75 pct. Endelig var det DAFF, at EHFF midler ikke burde anvendes til udvikling eller drift af kontrolregimer.

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) støtter Formandskabets kompromisforslag af den 2. maj 2019 med hensyn til, at EHFF-midlerne

fortsat skal kunne anvendes til vandløbsrestaurering. DSF mener, at det må være en logisk konsekvens af, at miljøtilstanden og fiskebestandene i vore fjorde og kystnære områder er påvirket af vandløbene. Foreningen anfører, at uden velfungerende vandløb vil det ikke være muligt at opnå god økologisk tilstand i kystfarvandene. Og at uden velfungerende kystnære områder med robuste byttedyrssamfund vil flere fiskearter, der er vigtige i det erhvervsmæssige fiskeri, blive påvirket negativt. DSF anfører genopretning af vandløbene vil også være til gavn for arter, der har en del af deres livscyklus i ferskvand herunder ålen. DSF mener også, at det er vigtigt, at der fortsat kan ydes støtte til FLAG'erne, og at den lokale udvikling i vandkanten og involvering af lokalbefolkningen i arbejdet med at forbedre fiskerimulighederne er et demokratisk aspekt, der bør fastholdes og fremmes. DSF støtter også Europa-Parlamentets udtalelse om, at det skal være muligt at få finansiering til forvaltning af arter, der kan være til fare for opretholdelsen af et bæredygtigt niveau af fiskebestande. I den forbindelse nævner foreningen særligt skarven.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt er medlemsstaterne positive over for Kommissionens forslag. Der er generelt enighed blandt medlemsstaterne om behovet for at forenkle det nuværende regelsæt. Flere medlemsstater ønsker en anden struktur af forslaget, med prioriteter og specifikke målsætninger. Mange medlemsstater ønsker, at der ikke er krav om, at de nationale programmer skal omfatte en særskilt handlingsplan for kystfiskeri. Mange medlemsstater ønsker, at støtte til yngre fiskeres førstegangsetablering og til motorudskiftning ikke kun forbeholdes kystfiskere, men udvides til andre flådesegmenter. En del medlemsstater ønsker betingelserne for tilskud under flådeordningerne lempeligere, herunder ønske om støtte til nybygning af fiskerfartøjer. Et flertal af medlemsstater ønsker at det skal være muligt at støtte akvakultur og forarbejdning med både tilskud og lån, og at det skal være muligt at yde støtte til gennemførelse af natur- og miljødirektiver, som har relevans for havmiljøet.

En del medlemsstater ønsker at fokusere den kommende EHFF på den fælles fiskeripolitik's målsætninger og på maritim politik, og ønsker ikke, at der skal kunne ydes støtte til kystvagtfunktioner og generel blå økonomi.

Mange medlemsstater har ønsket, at der kun bliver en enkelt EU-medfinansieringssats i stedet for tre forskellige satser afhængig af aktivitetens formål.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger betydelig vægt på, at drøftelserne vedrørende EHFF'en

ikke foregriber forhandlingerne om EU's kommende flerårige finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU's BNI.

Regeringen lægger vægt på fortsat støtte til gennemførelse af målsætningerne i den fælles fiskeripolitik, herunder bidrag til gennemførelse af landingsforpligtelsen, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), bidrag til opfyldelse og opretholdelse af god miljøtilstand i medfør af havstrategidirektivet samt gunstig bevaringstilstand i henhold til habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, udvikling af kystfiskeriet og udvikling af bæredygtig akvakultur. Endelig lægger regeringen vægt på støtte til målsætningerne om bæredygtigt fiskeri på grundlag af vidensbaseret fiskeriforvaltning.

Regeringen lægger vægt på, at den obligatoriske dataindsamling til understøttelse af den videnskabelige rådgivning og nødvendige fiskerikontrolprojekter fortsat er centrale forudsætninger for en effektiv gennemførelse af reformen af den fælles fiskeripolitik. Regeringen finder derfor, at disse områder bør være prioriterede indsatser for EHFF i form af en øremærkning af en minimumsramme til dataindsamling og fiskerikontrol.

Regeringen lægger vægt på, at EHFF fortsat giver mulighed for indsatser under vandrammedirektivet, der restaurerer vandløb i overensstemmelse med indsatsprogrammer fastlagt i overensstemmelse med vandrammedirektivet. Bestemmelsen, der er tilføjet i Formandskabets kompromistekst er af helt central betydning for implementering af vandrammedirektivet i Danmark.

Regeringen arbejder for initiativer, der vil medføre reel forenkling og reduktion af de administrative byrder for både ansøgere om tilskud og for myndighederne og er i overensstemmelse med sund finansforvaltning.

Regeringen arbejder for, at det fortsat i forbindelse med udvikling af kystområder vil være muligt at arbejde med lokaludvikling styret af lokalsamfundet (Lokale Fiskeriaktionsgrupper - FLAG) som tilskyndelse til innovative tilgange til at skabe vækst og arbejdspladser.

Regeringen arbejder for forbedrede muligheder for gradvist generationsskifte for yngre fiskere for at fremme tilgangen af unge i et erhverv med stigende gennemsnitsalder.

Regeringen arbejder for, at mulighederne for støtte til producentorganisationernes arbejde fastsættes uændret i forhold til den nuværende EHFF.

Endvidere arbejder regeringen for, at EU-tiltag under direkte forvaltning om integreret havpolitik tilvejebringer merværdi og omkostningseffektivt supplerer nationale foranstaltninger uden unødigt at duplikere dem.

Regeringen arbejder for, at de maksimale EU-medfinansieringssatser fsva. EHFF differentieres i overensstemmelse med Kommissionens forslag med henblik på at understøtte gennemførelsen af forpligtelserne i medfør af den fælles fiskeripolitik. Generelt er det regeringens holdning, at national medfinansiering medvirker til at øge det nationale ejerskab og kvaliteten af projekterne på tværs af medlemsstater og programmer.

Det er regeringens holdning, at det skal være tydeligt, at offentlige myndigheders indsatser vil kunne støttes med en samlet tilskudsprocent på 100, hvor tilskuddet udgøres af en EU-andel og en national offentlig andel.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. juni 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 31. maj 2018.

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. juli 2018.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.